

Birleşik Metal-İş Araştırma Dairesi

No: 1

30.1.2003

I. v AB ve Türkiye’de metal işçileri ücretlerinin satın alma gücü karşılaştırması

n Türkiye’de metal işçilerinin satın alma gücünün AB’ye oranla çok düşük...

n Türkiye’de saat ücretinin de AB ortalamasının çok altında...

n Türkiye’de 2001 yılı verilerine göre metal işçisinin saat ücreti yalnızca 1.95 ABD dolarıdır. AB ülkelerinde ise ortalama saat ücreti 11.98 ABD dolarıdır...

I. n 1 kg et satın almak için bir Türk işçisi 2 saat 58 dakika çalışmak zorunda iken bir Alman işçisinin 29 dakika, Finlandiyalı bir işçinin 33 dakika, Avusturyalı bir işçinin ise 52 dakika çalışması yeterli....

II. n Ekmek için çalışılması gereken süre Türkiye’de 18 dakika iken, buğday üreticisi olmayan İsveç’te 11 dakika, Avusturya’da 11 dakika, bir Akdeniz ülkesi olan ve Türkiye ile benzer tarım ürünlerini üreten İtalya ve Portekiz’de 1’er dakika çalışmak yeterli....

III. n Bir metal işçisi orta büyüklükte bir otomobil sahibi olmak için Türkiye’de 2478 saat 19 dakika çalışırken Almanya’daki metal işçisi 842 saat 9 dakika çalışmak zorundadır....

IV. n Türkiye’de bir metal işçisi bir buzdolabı satın almak için 348 saat 11 dakika çalışırken, Almanya’daki metal işçisi 16 saat 15 dakika çalışıyor...

Giriş

Uluslararası Metal İşçileri Federasyonunun (IMF) her yıl düzenli olarak yaptığı “Metal İşçilerinin Ücretlerinin Satın Alma Gücü Paritesi-2002” çalışması bir yandan Avrupa Birliğinin (AB) çalışma standartları açısından homojen bir yapı olmadığını ortaya koyarken, diğer yandan da bir kez daha Türkiye’deki metal işçilerinin ücret düzeylerinin AB ortalamalarının ne kadar altında olduğunu gösteriyor.

Türkiye’de metal işçisinin ortalama gelirleri bir çok ihtiyaç maddesini satın almakta daha çok çalışmayı gerektiriyor. Örneğin, 1 kg et satın almak için bir Türk işçisi 2 saat 58 dakika çalışmak zorunda iken bir Alman işçisinin 29 dakika, Finlandiyalı bir işçinin 33 dakika, Avusturyalı bir işçinin ise 52 dakika çalışması yeterli olabiliyor. Temel gıda maddemiz ekmek için çalışılması gereken süre Türkiye’de 18 dakika iken, buğday üreticisi olmayan İsveç’te 11 dakika, Avusturya’da 11 dakika, bir Akdeniz ülkesi olan ve Türkiye ile benzer tarım ürünlerini üreten İtalya ve Portekiz’de 1’er dakika çalışmak yeterli olabiliyor.

Tablolardan ortaya çıkan bir başka çarpıcı sonuç ise, çalışanların en temel giderleri arasında olan konut giderleri yani kiraların ülkeden ülkeye çok büyük farklılıklar gösteriyor olmasıdır. Örneğin İrlandalı bir işçi aylık ücretinin yaklaşık üçte birini ev kirası için ayırmak zorunda kalırken, Portekizli işçi her ay kira ödeyebilmek için 13.5 işgünü çalışmak zorundadır. Türkiye’de ise bu süre 3.5 gündür.

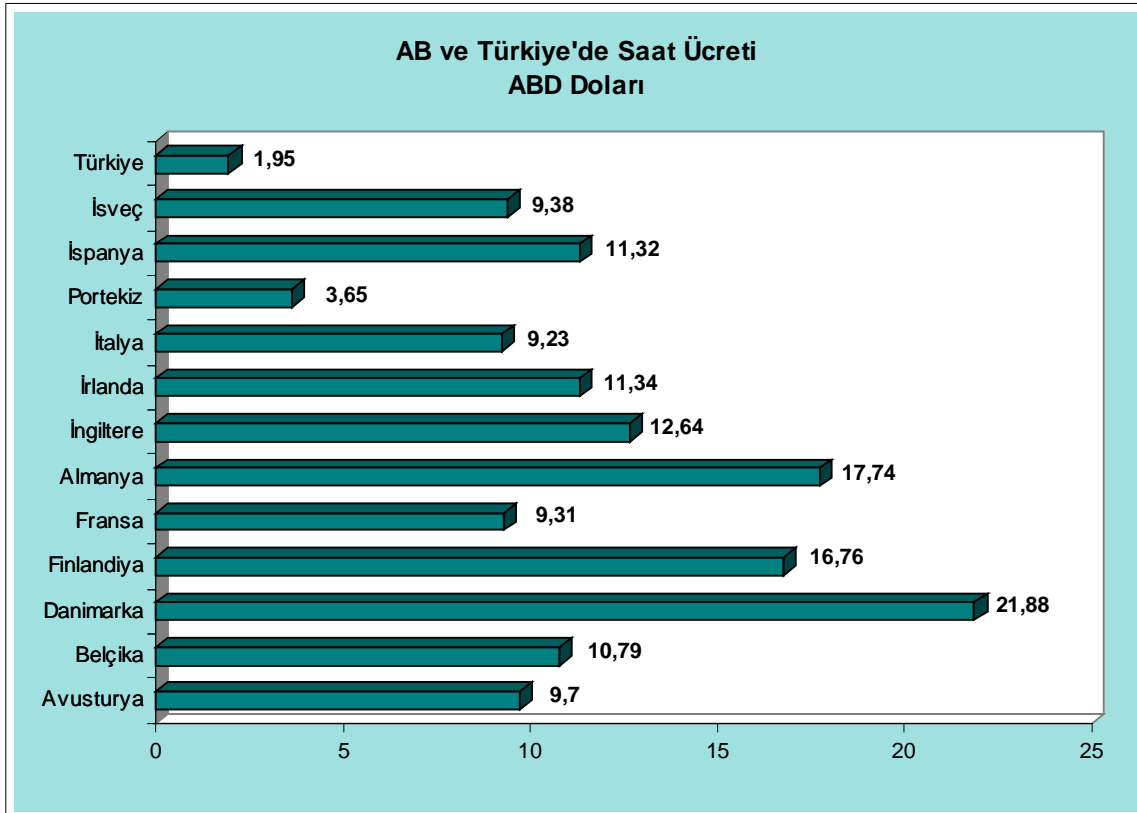
Tüm bu verilerden görülüyor ki, emekçilerin gelir düzeyi farklılıklarını yalnızca milli gelir gelişmişlik gibi argümanlarla açıklayabilmek mümkün değildir. Aslında satın alma pariteleri üzerinden bile bir ortaklaşma sağlanamadığı halde ücret mukayesesini yapmada kullanılacak mevcut en sağlıklı yöntem yine de IMF’nin de kullandığı satın alma gücü pariteleri yöntemidir.

AB ve TÜRKİYE'DE METAL İŞÇİSİNİN SATIN ALMA GÜCÜ

Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF) her yıl üyelerine uyguladığı bir anket sonucu dünyadaki metal işçilerinin satın alma güçlerini saptıyor. 2002 yılında yapılan anketin sonuçlarını değerlendirerek biz de AB ve Türkiye'de metal işçilerinin satın alma güçlerini karşılaştırdık.

AB Türkiye karşılaştırması genel olarak Türkiye'de metal işçilerinin satın alma gücünün AB'ye oranla çok düşük olduğunu gösteriyor. Türkiye'de saat ücretinin de AB ortalamasının çok altında olduğu görülüyor. Öyle ki bu verilere göre Türkiye tam anlamıyla bir ucuz emek cenneti (bkz. Grafik 1).

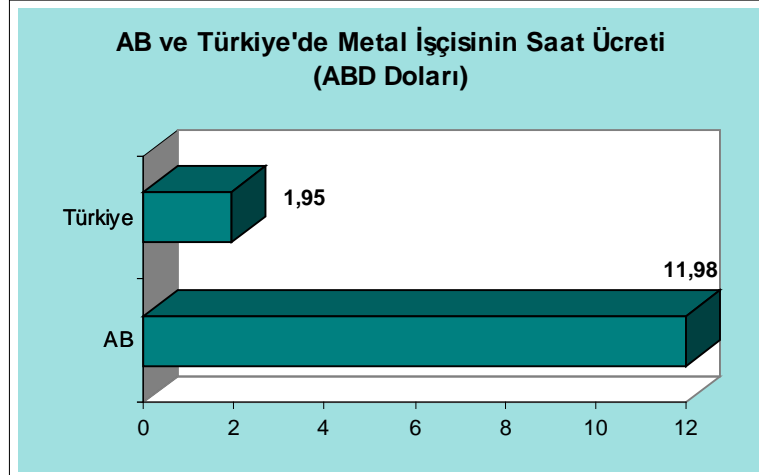
Grafik 1

Kaynak: The purchasing power of working time 2002, IMF 2002

Türkiye'de 2001 yılı verilerine göre bir metal işçisinin saat ücreti yalnızca 1.95 ABD dolarıdır. AB ülkelerinde ise ortalama saat ücreti 11.98 ABD dolarıdır (Bkz. Grafik 2). Saat ücreti Danimarka'da 21.88, Almanya'da 17.74, Finlandiya'da 16.76, Fransa'da 9.31, İngiltere'de 12.64, İtalya'da 9.23, Portekiz'de ise 3.65 ABD dolarıdır. Türk işçilerinin bu saat ücreti ile yaşam standartlarını AB ülkeleri düzeyine getirmesi beklenemez. Ücretler genel düzeyi bu kadar düşük iken IMF'in Yapısal Uyum Programı ile ücretlerin daha da düşürülmesi talebi ücretler üzerindeki baskıyı artıracak, giderek daha fazla çalışanın yoksulluk sınırının altında bir yaşam sürmesine neden olacaktır.

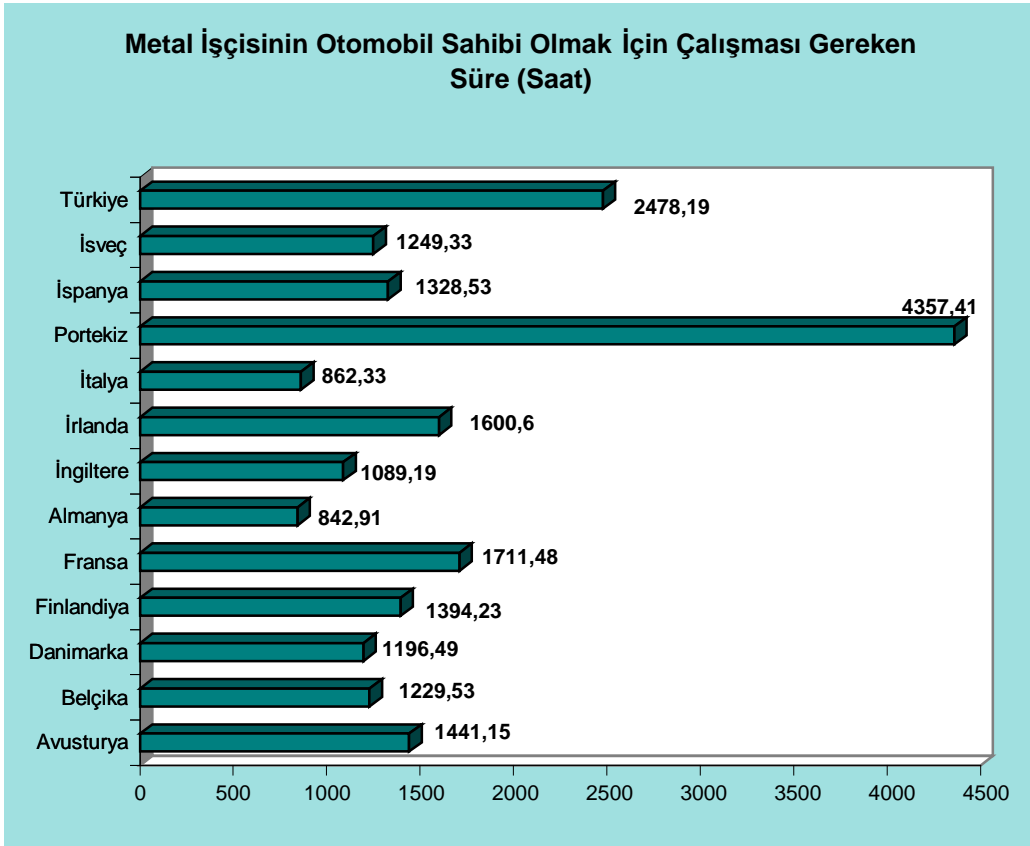
Grafik 2

Kaynak: The purchasing power of working time 2002, IMF 2002

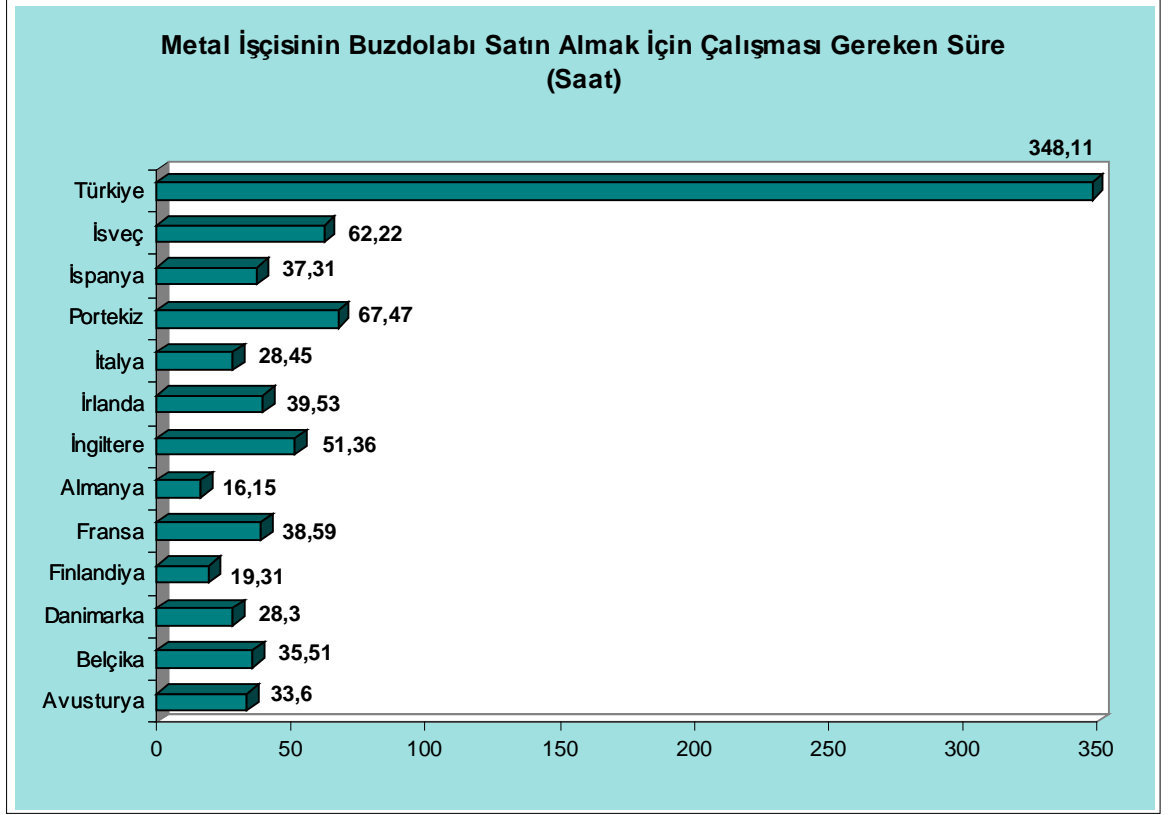
Bir metal işçisi orta büyüklükte bir otomobil sahibi olmak için Türkiye'de 2478 saat 19 dakika çalışırken Almanya'daki metal işçisi 842 saat 9 dakika çalışmak zorundadır. Bu süre İtalya'da 862 saat 33 dakika, Belçika'da 1229 saat 53 dakika, İngiltere'de 1089 saat 19 dakika ve Portekiz'de 4357 saat 41 dakikadır (Bkz. Grafik 3).

Grafik 3

Kaynak: The purchasing power of working time 2002, IMF 2002

Grafik 4

Kaynak: The purchasing power of working time 2002, IMF 2002

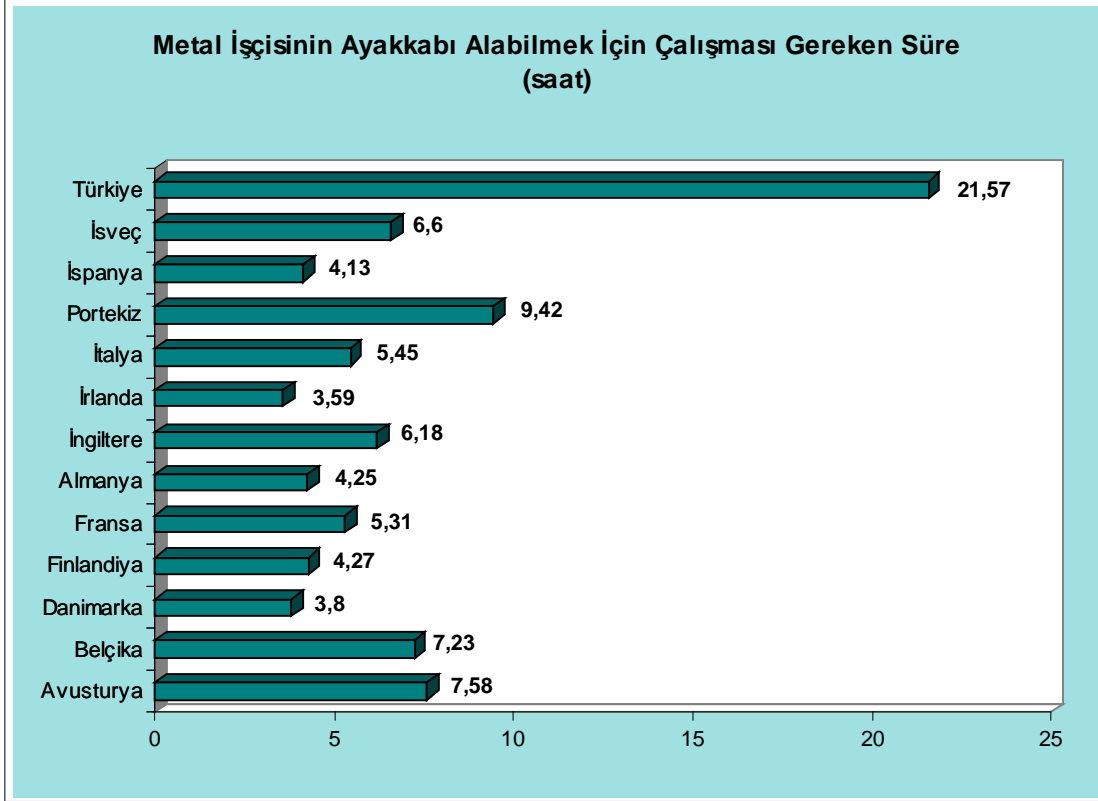
Türkiye’de bir metal işçisi bir buzdolabı satın almak için 348 saat 11 dakika çalışırken, Almanya’daki metal işçisi 16 saat 15 dakika, Finlandiya’da 19 saat 31 dakika, Danimarka’da 28 saat 3 dakika, İtalya’da 28 saat 45 dakika, İngiltere’de 51 saat 36 dakika, İspanya’da 37 saat 31 dakika çalışmaktadır.

Türkiye’deki bir metal işçisi ayakkabı satın almak için 21 saat 57 dakika çalışırken, Almanya’daki bir metal işçisi yalnızca 4 saat 25 dakika, Fransa’da 5 saat 31 dakika, İrlanda’da 3 saat 59 dakika, İtalya’da 5 saat 45 dakika, İspanya’da 4 saat, 13 dakika çalışmaktadır(Bkz.Grafik 5).

Bir Türk metal işçisi takım elbise satın almak için 49 saat 53 dakika çalışmaktadır. Oysa Almanya’da 9 saat 59 dakika, Danimarka’da 9 saat 41 dakika, Avusturya’da 13 saat 14 dakika, Fransa’da 16 saat 11 dakika, İngiltere’de 13 saat 45 dakika, İspanya’da 17 saat 35 dakika, İtalya’da 26 saat 21 dakika çalışmaktadır.

Ülkemizde geleneksel içeceğimiz çay bile AB ülkelerine göre çok pahalı içilebilmektedir. Bir Türk işçisinin 1 kilo çay alabilmek için çalışması gereken süre 2 saat 31 dakika iken, bir İngiliz işçisinin 36 dakika, Danimarkalı bir işçinin 44 dakika, Alman işçisinin 1 saat 9 dakika, Portekiz’li bir işçinin 43 dakika çalışması yetmektedir(Bkz. Grafik 6).

Grafik 5

Grafik 6

